

Nr. 19545/15.11.2023

Către toate unitățile de învățământ din județul Bihor și C.J.R.A.E. Bihor

În atenția d-nei/d-lui director

Vă transmitem spre informare adresa Asociației Române pentru Copii Dislexici & Asociației București pentru Copii Dislexici, înregistrată la Inspectoratul Școlar Județean Bihor, numărul de mai sus, cu rugămintea de a disemina informațiile atașate la nivelul unității și de a insera pe platformele instituțiilor pe care le reprezentați documentele atașate.

*Inspector școlar general,
prof. dr. Horea Florian Abrudan*

*Inspector școlar,
prof. Elena ERDELI*

Subject **Fwd:**
From angela ioan <copiidislexicibucuresti@gmail.com>
To <secretariat@isjalba.ro>, <contact@isjarges.ro>, <inf_arad@isjarad.ro>, <inf_arad@yahoo.com>, <office@ismb.ro>, <ismb2@yahoo.com>, <sector3@ismb.ro>, <sector5@ismb.ro>, <sector6@ismb.ro>, <office@e-isjbacau.ro>, 38 more...
Date 2023-11-09 20:00

INSP. ȘCOLAR, JUD. BIHOR

Nr. 19545 Data 10.11.2023

- Înțelegând dislexia- resurse pentru profesori (4).pdf(~495 KB)
- model PEP.doc(~193 KB)
- OMEN 3124 - rezumat.pptx(~676 KB)
- FLYER - ÎNȚELEGÂND DISLEXIA.pdf(~2.1 MB)
- adresa de inaintare.docx(~41 KB)

Înțelegând dislexia - resurse pentru profesori cu materiale și informații în legătură cu Tulburările Specifice de Învățare (TSI)

Către:

Ministerul Educației, Inspectoratele Școlare Județene / Inspectoratul Școlar al Municipiului București, CJRAE / CMBRAE, Casele Corpului Didactic din București și din țară

Doamnelor și Domnilor,

În numele asociațiilor pentru copii Dislexici din România, vă transmitem mulțumirile noastre pentru interesul pe care l-ați acordat unei teme de mare importanță pentru sistemul educațional din România, legată de asigurarea unui parcurs școlar adecvat pentru copiii și tinerii cu Tulburări Specifice de Învățare (TSI – dislexie, disortografie /disgrafie, discalculie), în spiritul măsurilor prevăzute de metodologia de suport (OMEN 3124/2017) care a armonizat legislația țării noastre cu cele mai moderne legislații europene în vigoare. Considerăm că drumul parcurs de la apariția acestora a fost unul de succes, numărul elevilor care au înregistrat progrese mari școlare și la examenele naționale fiind într-o continuă creștere.

Experiența acestor ani ne arată că numai printr-o colaborare strânsă între familie, școală și domeniul științific, printr-o informare permanentă și o formare continuă a celor care se ocupă de devenirea acestor tineri, putem spera ca dificultățile pe care le întâmpină (în pofida multelor lor calități și a efortului de învățare depus) se vor transforma în oportunități de dezvoltare pentru a aduce contribuția lor la progresul general al societății, așa cum au făcut-o nenumărați "dislexici celebri" în multe domenii de activitate: cercetare științifică, arte, business, politică, arhitectură, sport, media, etc. Având în vedere faptul că acești copii se află în școlile de masă și că numărul lor poate varia între 8-10% din populația școlară, credem că o informare corectă asupra modului lor specific de funcționare și a celor mai potrivite metode didactice de predare și evaluare poate fi o resursă profesională interesantă și un ajutor important pentru cadrele didactice în activitatea practică la clasă. Cu atât mai mult cu cât metodele eficiente în cazul dislexicilor (mai ales cele bazate pe noile tehnologii, care le sunt foarte prietenoase) s-au dovedit foarte utile întregii clase.

În virtutea bunelor relații pe care asociațiile noastre le-au avut întotdeauna cu școala, punând mereu deasupra interesul superior al copilului, am realizat o colecție de resurse pe care le punem cu mare plăcere în mod liber la dispoziția tuturor celor interesați.

Pentru a facilita accesul la aceste resurse, ne adresăm domniilor voastre cu rugămintea de a insera pe platformele instituțiilor pe care le reprezentați și de a promova cele câteva documente atașate:

1. Înțelegând dislexia – resurse pentru profesori (colecție de resurse tipărite și online)
2. Prezentarea în format Power Point a principalelor idei din legislația specifică cf. OMEN 3124/2017
3. Modelul de Plan Educațional Personalizat (PEP) în format Word editabil
4. Un FLYER care poate fi tipărit și distribuit în școli

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ PENTRU COPII DISLEXICI

www.dislexia.ro

ASOCIAȚIA BUCUREȘTI PENTRU COPII DISLEXICI

Către:

Ministerul Educației, Inspectoratele Școlare Județene / Inspectoratul Școlar al Municipiului București, CJRAE / CMBRAE, Casele Corpului Didactic din București și din țară

Doamnelor și Domnilor,

În numele asociațiilor pentru copii Dislexici din România, vă transmitem mulțumirile noastre pentru interesul pe care l-ați acordat unei teme de mare importanță pentru sistemul educațional din România, legată de asigurarea unui parcurs școlar adecvat pentru copiii și tinerii cu Tulburări Specifice de Învățare (TSI – dislexie, disortografie /disgrafie, discalculie), în spiritul măsurilor prevăzute de metodologia de suport (OMEN 3124/2017) care a armonizat legislația țării noastre cu cele mai moderne legislații europene în vigoare. Considerăm că drumul parcurs de la apariția acesteia a fost unul de succes, numărul elevilor care au înregistrat progrese mari școlare și la examenele naționale fiind într-o continuă creștere.

Experiența acestor ani ne arată că numai printr-o colaborare strânsă între familie, școală și domeniul științific, printr-o informare permanentă și o formare continuă a celor care se ocupă de devenirea acestor tineri, putem spera ca dificultățile pe care le întâmpină (în pofida multelor lor calități și a efortului de învățare depus) se vor transforma în oportunități de dezvoltare pentru a aduce contribuția lor la progresul general al societății, așa cum au făcut-o nenumărați "dislexici celebri" în multe domenii de activitate: cercetare științifică, arte, business, politică, arhitectură, sport, media, etc.

Având în vedere faptul că acești copii se află în școlile de masă și că numărul lor poate varia între 8-10% din populația școlară, credem că o informare corectă asupra modului lor specific de funcționare și a celor mai potrivite metode didactice de predare și evaluare poate fi o resursă profesională interesantă și un ajutor important pentru cadrele didactice în activitatea practică la clasă. Cu atât mai mult cu cât metodele eficiente în cazul dislexicilor (mai ales cele bazate pe noile tehnologii, care le sunt foarte prietenoase) s-au dovedit foarte utile întregii clase.

În virtutea bunelor relații pe care asociațiile noastre le-au avut întotdeauna cu școala, punând mereu deasupra interesul superior al copilului, am realizat o colecție de resurse pe care le punem cu mare plăcere în mod liber la dispoziția tuturor celor interesați. Pentru a facilita accesul la aceste resurse, ne adresăm domniilor voastre cu rugămintea de a insera pe platformele instituțiilor pe care le reprezentați și de a promova cele câteva documente atașate:

1. Înțelegând dislexia – resurse pentru profesori (colecție de resurse tipărite și online)
2. Prezentarea în format Power Point a principalelor idei din legislația specifică cf. OMEN 3124/2017
3. Modelul de Plan Educațional Personalizat (PEP) în format Word editabil
4. Un FLYER care poate fi tipărit și distribuit în școli

Aceste materiale pot constitui o sursă bogată pentru activitățile dumneavoastră de formare, workshop-uri, tematici pentru cercuri metodice, sau altele pe care le veți considera oportune.

Vă mulțumim încă o dată pentru deosebita deschidere față de problemele cu care se confruntă copiii și tinerii cu TSI și vă asigurăm de toată disponibilitatea noastră de a vă susține mereu pentru realizarea tuturor măsurilor pe care le veți considera potrivite pentru asigurarea dreptului la educație, potrivit cerințelor specifice ale acestor persoane.

Cu deosebită considerație,

Prof. Bartok Eva

Președinte

Asociația Română pentru Copii Dislexici

www.dislexia.ro

email: copiidislexici@yahoo.com

Angela Ioan

Președinte

Asociația București pentru Copii Dislexici

www.dislexie.org.ro

email: copiidislexicibucuresti@gmail.com

Aceste materiale pot constitui o sursă bogată pentru activitățile dumneavoastră de formare, workshop-uri, tematici pentru cercuri metodice, sau altele pe care le veți considera oportune.

Vă mulțumim încă o dată pentru deosebita deschidere față de problemele cu care se confruntă copiii și tinerii cu TSI și vă asigurăm de toată disponibilitatea noastră de a vă susține mereu pentru realizarea tuturor măsurilor pe care le veți considera potrivite pentru asigurarea dreptului la educație, potrivit cerințelor specifice ale acestor persoane.

Cu deosebită considerație,

Prof. Bartok Eva

Președinte
Asociația Română pentru Copii Dislexici
www.dislexia.ro

copiidislexici@yahoo.com

Angela Ioan

Președinte
Asociația București pentru Copii Dislexici
www.dislexie.org.ro

email:

email: copiidislexicibucuresti@gmail.com

Înțelegând Dislexia

Resurse pentru Profesori

<http://dislexia.ro/>

<https://www.dislexie.org.ro/>

www.dislexia.ro
Asociația Română pentru Copii Dislexici

www.dislexie.org.ro
Asociația București pentru Copii Dislexici

Materiale de informare asupra Tulburărilor Specifice de Învățare - TSI (dislexie, disortografie/disgrafie, discalculie)

Legislație

ORDINUL 3124 DIN 2017 - Metodologia pentru asigurarea suportului necesar elevilor cu tulburări de învățare

https://www.edu.ro/sites/default/files/Anexa%20OMEN%20nr%203124_TSI.pdf

PROCEDURĂ cu privire la asigurarea condițiilor de egalizare a șanselor pentru elevii cu deficiențe de vedere, deficiențe de auz și tulburări de neurodezvoltare care susțin examenele naționale: evaluarea națională pentru absolvenții clasei a VIII-a și examenul național de bacalaureat - **sesiunea 2024**

https://www.edu.ro/evaluare_nationala_ENVIII

https://www.edu.ro/sites/default/files/fi%C8%99iere/Minister/2024/examene_20_24/Procedura_egalizare_sanse_exanene_nationale_2024.pdf

Asociația Română pentru Copii Dislexici

www.dislexia.ro

<https://www.facebook.com/asociatiaromana.copiidislexici>

Bartók Éva: Copilul dislexic – o responsabilitate comuna. Ghid destinat cadrelor didactice si parintilor copiilor cu tulburari specifice de invatare (TSI)

<http://dislexia.ro/2019/04/03/copilul-dislexic-o-responsabilitate-comuna/>

Carmen Dragomir : Prietenul dislexicului la Limba Romana - Material compensatoriu TSI pentru clasele 5-8 in format pdf accesand link-ul urmator:

<http://dislexia.ro/2019/04/03/prietenul-dislexicului-la-limba-romana/>

Carmen Dragomir : Prietenul dislexicului la Literatura Romana - Material compensatoriu TSI pentru clasele 5-8 in format pdf accesand link-ul urmator:

<http://dislexia.ro/2019/04/03/prietenul-dislexicului-la-limba-romana/>

Asociația București pentru Copii Dislexici

www.dislexie.org.ro

<https://www.facebook.com/copiidislexicibucuresti>

Canal Youtube ABCD

<https://www.youtube.com/@abcdyslexia7886>

www.dislexia.ro
Asociația Română pentru Copii Dislexici

www.dislexie.org.ro
Asociația București pentru Copii Dislexici

Proiectul Magic Sens - dezvoltarea competențelor cadrelor didactice în abordarea elevilor cu TSI
<https://online.magicsens.eu/wp-content/uploads/2020/11/CES-Ghid-pentru-profesori-BT.pdf>
<https://online.magicsens.eu/ro/rucsacul-tau>

Proiect FORDYS-VAR – Învățare prin utilizarea tehnologiei VR/AR pentru copiii cu dislexie
<https://fordysvar.eu/results/products>
https://fordysvar.eu/images/ebook/EBook_Rumanian.pdf
https://fordysvar.eu/images/whitepapers/WHITE_PAPER_ON_SPECIFIC_LEARNING_DIFFICULTIES_IN_READING_Romanian.pdf

Lectură motivațională despre dislexici faimoși - aplicație VR/PC (Windows)

Prezentarea aplicației:

https://drive.google.com/file/d/1_vO-C3Exyblf0SWNZlebF9VVp2OAPHh/view?usp=sharing

Aplicația:

<https://drive.google.com/file/d/1z8yJtRVKvgNR8Evz41FAXj1abJJqfyUP/view?usp=sharing>

Grupuri FB despre dislexie

Dislexia este o calitate, nu un neajuns

<https://www.facebook.com/groups/486047878199461>

Dislexie, te cunosc

<https://www.facebook.com/groups/1537083536537782>

Alte materiale pe tema TSI publicate de instituții, ONG-uri

UBB Cluj Napoca

Carmen David, Adrian Roșan: Repere diagnostice bazate pe dovezi științifice în tulburările specifice de învățare

http://learnid.centre.ubbcluj.ro/resurse/2017_David_Rosan-Repere_diagnostice_in_TSI.pdf

CJRAE Hunedoara - Ghid TSI

<https://drive.google.com/file/d/1SIHTDotRLkLotX7OS4oyWEcuvTj1MOOW/view>

Ghid pentru profesori “DysTRANS - Supporting Dyslexic Individual in Transition from Primary to Lower Secondary School / Facilitarea tranziției elevilor dislexici din ciclul primar în ciclul gimnazial” – versiune limba română

https://edubh.ro/upload/red/GIMNAZIAL/CONSILIERE_SI_ORIENTARE/GHID%20pentru%20profesori.pdf

ISJ Iași Dislexia - Ghidul profesorului și al părinților

http://www.isjiasi.ro/siteold_/documente/proiecte/Dislexia-Ghid%20profesori%20si%20parinti-ISBN.pdf

www.dislexia.ro
Asociația Română pentru Copii Dislexici

www.dislexie.org.ro
Asociația București pentru Copii Dislexici

Asociația Coordonate Umane - hărți mentale/conceptuale pentru EN și BAC, pe diferite discipline:
<https://coordonateumane.ro/indrumare-modele-instrumente-suport-pentru-tsi/>

Soluții la clasă (Italia) – versiune limba română

<https://www.dislexie.org.ro/solutii-la-clasa-tsi-italia/?fbclid=IwARlmrHEcxAAATtqETkx8FF5m1IzcQOtnAif2LvfbJPUDWI2WETeurlnusiL0>

Cărți recomandate:

Carmen David, Adrian Roșan (2019) Intervenții psihopedagogice în tulburările specifice de învățare
București, Editura Polirom

Lorana Gavril - Dislexia. Simptome, cauze, intervenție, București, Editura Test Central
<https://testcentral.ro/test/dislexia-simptome-cauze-interventie-gavril-lorana>

Editura Gama

<https://www.edituragama.ro/invat-sa-citesc-si-devin-expert/citesc-si-devin-expert/clubul-dys>

<https://www.edituragama.ro/dislexia-e-superputerea-mea>

Căsuța cu litere și jucării- material adaptat în limba română după metoda Meixner și alte publicații
<http://dislexia.ro/2-2/>

Diferențierea procesului de învățare – Auxiliar curricular pentru elevii cu TSI
<https://www.facebook.com/photo?fbid=10210029436608048&set=pcb.10210029439328116>

Hunt, L. M. (2016) Ca peștele în copac. București, Editura Arthur

Pennac D. (2016) Necazuri cu școala. București Editura Polirom

Pinton A.(2018) Copilul meu este dislexic. București, Editura Lizuka Educativ

Filme recomandate

STELUTE PE PAMANT - subtitrat

https://www.youtube.com/watch?v=9F7DcT_xPRM

Mical (2020) Dyslexia Film

<https://www.youtube.com/watch?v=p-Eycme4NFM>

Our Dyslexic Children - 2020 - Full Film

<https://www.youtube.com/watch?v=oJ7xa6meD2Q>

www.dislexia.ro
Asociația Română pentru Copii Dislexici

www.dislexie.org.ro
Asociația București pentru Copii Dislexici

Teste specifice pentru evaluarea abilităților de citire/scriș adaptate pentru România

DDE®-2

Bateria pentru Evaluarea Dislexiei și a Disortografiei de Dezvoltare – 2

<https://testcentral.ro/test/dyslexia-developmental-dysorthography-assessment-battery-2>

MT®-2

Testele de citire MT-2 pentru școala primară

<https://testcentral.ro/test/mt-2-reading-tests-for-primary-school>

Mărturii despre dislexie

Noi suntem dislexici și ne bucurăm de Legea 6/2016 – prezentarea unui copil cu TSI

<https://dislexietecunosc.blogspot.com/2016/03/de-ce-era-nevoie-de-legea62016.html?m=1&fbclid=IwAR1Cq68WL8q19h2APQGBZowiEiB41qH8SY14lQuY1xEEYrc7D94E2gloY8>

Scrisoarea unei mame despre fiul ei dislexic

https://m.youtube.com/watch?fbclid=IwAR1g2e_IF-vSvMoTcqf61S8EmttTdo2NtbAR-AxH22BdLPJNvZpqwsouZYk&v=07hcURoXlpE&feature=youtu.be

Opinia unui profesor din învățământul primar despre învățarea citirii

https://www.youtube.com/watch?v=7oTXyxBAI7w&ab_channel=EdituraGama

Mărturia unei mame / director al Editurii Gama

https://www.youtube.com/watch?v=sjxEyCqJvRo&ab_channel=EdituraGama

Să vezi dislexia într-un mod diferit

https://www.youtube.com/watch?v=nrrwfA3M5Qo&ab_channel=ABCDyslexia

Iată cum trebuie intervenit în cazul dislexiei- cu Dr. Gianluca LoPresti

https://www.youtube.com/watch?v=3ie5aT0N77E&ab_channel=DislexieTeCunosc

Presă

<https://ziarulumina.ro/educatie-si-cultura/interviu/dislexia-o-provocare-pentru-parinti-si-educatori-144296.html>

<https://www.tntm.ro/fatada-teatrului-national-s-a-colorat-turcoaz-de-ziua-internationala-a-dislexiei/>

www.dislexia.ro
Asociația Română pentru Copii Dislexici

www.dislexie.org.ro
Asociația București pentru Copii Dislexici

Resurse în limba engleză

Curs online

<https://educationblog.microsoft.com/en-us/2022/10/celebrate-dyslexic-thinking>

Curs online EDA (European Dyslexia Association)

<https://onlinecourse.eda-info.eu/basics-for-teachers/section-2-identification/3-looking-for-early-indicators/>

Dyslexia in the Classroom: What Every Teacher Needs to Know

<https://dyslexiada.org/wp-content/uploads/2015/01/DITC-Handbook.pdf>

<https://dyslexiada.org/dyslexia-in-the-classroom/>

Special requirements Cambridge English

<https://www.cambridgeenglish.org/help/special-requirements/>

Lexis project – Supporting English Language Teachers To Upgrade Teaching And Learning Of Children With Dyslexia Through The Integration Of Emerging Technologies And The Acquisition Of Digital Skills

<https://lexisproject.eu/>

Dyslexia resources for teachers

<https://mamateaches.com/dyslexia-resources-for-teachers/>

<https://thisreadingmama.com/dyslexia-resources-understanding-dyslexia/>

Aplicații / instrumente de suport limba română și engleză

<https://www.microsoft.com/en-gb/education/products/learning-tools>

<https://www.grammarly.com/grammar>

https://gitmind.com/it/software-mappe-mentali.html#_3

<https://ttsfree.com/text-to-speech/romanian>

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.stcodesapp.text2speech&hl=ro&gl=US>

<http://www.asociatia-profesorilor.ro/softuri-pentru-harti-mentale.html>

<https://cmap.ihmc.us/>

ANTET
UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT

PLAN EDUCAȚIONAL PERSONALIZAT (PEP)

elaborat conform Ordinului Nr.3124/10.02.2017
privind aprobarea Metodologiei pentru asigurarea suportului necesar elevilor cu tulburări de învățare

model

Planul educațional personalizat (PEP) este atașat Planului de servicii individualizat (PSI) (tipul de servicii/intervenție: SERVICII EDUCAȚIONALE), elaborat în cazul copiilor cu certificat de orientare școlară și profesională, măsură reglementată prin Ordinul nr. 1985/1305/5805/2016

a) Datele personale ale elevului

Nume, prenume:

Data nașterii:

Domiciliu:

Părinte/reprezentant legal:

Unitatea de învățământ:

Clasa:.....

b) Tipologia tulburării (conform diagnosticului):

DISLEXIE, DISGRAFIE, DISORTOGRAFIE, DISCALCULIE

Model elaborat de către Bartók Éva, logoped, CJRAE Mureș

c) Recomandări cu privire la intervenția individualizată și personalizată;

Pe parcursul procesului de predare-învățare se vor aplica strategii didactice adecvate pentru elevii cu tulburări de învățare (TSI), ținând cont de următoarele:

- Se utilizează metode multisenzoriale, noțiunile se prezintă sub forme variate (scheme, cuvinte cheie, ilustrații, aparate de redare a vocii, înregistrări video, etc)
- Se utilizează scheme și mape conceptuale pentru facilitarea înțelegerii
- Se preferă învățarea prin experiență
- Obiectivele unei teme de studiat se împart în "sub-obiective"
- Se oferă din timp scheme grafice legate de tema de studiat, pentru a orienta elevul cu TSI în evidențierea informațiilor esențiale
- Se promovează interferențe, integrări și legături între cunoștințe și discipline
- Se promovează învățarea colaborativă, în grupuri mici
- Se verifică gradul de înțelegere (a sarcinilor, enunțurilor, noțiunilor nou introduse)
- Se promovează simplificarea textului care urmează a fi studiat, reducându-se din complexitatea lexicală și sintactică dacă este nevoie
- Se crează situații și activități care să conducă la dezvoltarea expresiei orale.
- Se adaptează în mod flexibil la stilul de învățare al copilului cu TSI
- Se reduce din efortul de lectură a documentelor prin adaptarea fonturilor, dimensiunea spațiilor între rânduri, asigurarea de fotocopii, fraze scurte.
- Se limitează efortul de scriere prin reducerea din lungimea dictărilor, din obligația de a lua notițe, de a redacta lucrări în scris
- Se ajută copilul cu TSI să-și gestioneze o agendă pentru a-și nota corect temele și lecțiile
- Se aleg teme care au și un caracter practic-aplicativ
- Se aplică un sistem de evaluare care să permită elevului cu TSI să-și poată vizualiza progresele
- Se ajută copilul cu TSI să-și descopere competențele/talentele
- Se alege o limbă străină, dacă este posibil, care să aibă o mai mare transparență lingvistică
- În cazul limbilor străine se acordă o mai mare importanță dezvoltării abilităților orale în detrimentul celor scrise. În caz de tulburare gravă elevul este scutit de notarea la probele scrise.
- Se promovează flexibilitatea didactică pe parcursul activităților de predare și de evaluare, punând accent și pe motivarea copilului, valorizarea lui, găsirea punctelor forte, a talentelor și dezvoltarea lor

Următoarele tabele se completează în funcție de tipologia tulburării, gradul de severitate și nivelul de școlarizare. Se bifează cu X pentru acele discipline care sunt implicate în tulburarea specifică (vezi Art. 26)

Măsuri compensatorii, măsuri de dispensare și evaluare adaptată pe parcursul semestrelor în cazul DISLEXIEI

d). Măsurile compensatorii:	Disciplina:	Disciplina:	Disciplina:	Disciplina:	Disciplina:	Disciplina:	Disciplina:	Disciplina:	Disciplina:
- computer/tableta cu software - sintetizator vocal, care transformă tema de citire într-o temă de ascultare									
- aparat de înregistrare care permite elevului să își completeze notițele în timpul lecției (tabletă, reportofon etc.), cu respectarea prevederilor legale în vigoare									
- hărți mentale, scheme conceptuale ale unității de studiu									
- manuale și cărți în format digital (audio-book);									
- dicționare, vocabulare digitale									
- tabele cu: lunile anului, anotimpurile, zilele săptămânii, alfabetul, formule, definiții etc.									
- texte cu imagini, sinteze, scheme									
- prezența cadrului didactic care să citească itemii textului din manual, sarcinile de rezolvat, chestionarele cu răspunsuri multiple									
- altele, la decizia cadrului didactic:									
e). Măsurile de dispensare:									
- dispensarea cititului cu voce tare în fața clasei									
- dispensarea citirii autonome a unor texte a căror lungime și complexitate nu sunt compatibile cu nivelul de abilitate al copilului									
- cantitatea excesivă de teme pentru acasă									
- memorarea poeziilor, formulelor, tabelelor, definițiilor									
- dispensarea studierii limbilor străine în forma scrisă sau citită									
- efectuarea mai multor teste/evaluări la puțină vreme unele după altele									
- altele, la decizia cadrului didactic:									

Măsuri compensatorii, măsuri de dispensare și evaluare adaptată pe parcursul semestrelor în cazul DISGRAFIEI/DISORTOGRAFIEI

d). Măsurile compensatorii:	Disciplina:	Disciplina:	Disciplina:	Disciplina:	Disciplina:	Disciplina:	Disciplina:
- computer cu program de scriere video, cu corector ortografic, care permite realizarea unor texte suficient de corecte fără un efort suplimentar de recitare și de corectare a eventualelor greșeli							
- software pentru realizarea harților mentale, scheme conceptuale							
- fotocopii adecvate ale unității de studiu							
- tabel cu lunile anului, zilele săptămânii, anotimpurile,							

Model elaborat de către Bartók Éva, logoped, CJRAE Mureș

1

[illegible]

Măsuri compensatorii, măsuri de dispensare și evaluare adaptată pe parcursul semestrelor în cazul DISCALCULIEI

[illegible]

[illegible]

f) Forme de evaluare/verificare personalizate la evaluările naționale, absolvenții clasei a VIII-a, conform Art. 27 și Procedurii cu privire la asigurarea condițiilor de egalizare a șanselor pentru elevii cu tulburări specifice de învățare – sesiunea.....

Disciplinele:.....

- a) asigurarea unui timp suplimentar din timpul alocat inițial pentru elaborarea lucrării;

Disciplinele:.....

- b) în cazul elevilor cu dislexie citirea subiectelor este asigurată de către un profesor asistent; subiectele se citesc pe rând, în ordinea în care se elaborează lucrarea;

Disciplinele:.....

- c) în cazul elevilor cu disgrafie elevul are dreptul la evaluare orală sau va dicta conținutul lucrării către un profesor asistent; în comun acord cu părintele/reprezentantul legal se optează pentru: evaluarea orală ori dictarea conținutului lucrării către un profesor asistent

Disciplinele:.....

- d) în cazul elevilor cu discalculie se asigură folosirea calculatorului de buzunar/birou, tabla pitagoreică sau tabele cu formule.

f) forme de evaluare/verificare personalizate la bacalaureat, conform Atr. 27 și Procedurii cu privire la asigurarea condițiilor de egalizare a șanselor pentru elevii cu tulburări specifice de învățare – sesiunea.....

Disciplinele:.....

- a) asigurarea unui timp suplimentar din timpul alocat inițial pentru elaborarea lucrării;

Disciplinele:.....

- b) în cazul elevilor cu dislexie citirea subiectelor este asigurată de către un profesor asistent; subiectele se citesc pe rând, în ordinea în care se elaborează lucrarea;

Disciplinele:.....

- c) în cazul elevilor cu disgrafie elevul are dreptul la evaluare orală sau va dicta conținutul lucrării către un profesor asistent;

De comun acord cu părintele/reprezentantul legal și elevul se optează pentru: evaluarea orală ori dictarea conținutului lucrării către un profesor asistent

Disciplinele:.....

d) în cazul elevilor cu discalculie se asigură folosirea calculatorului de buzunar/birou, tabla pitagoreică sau tabele cu formule.

Elaborarea PEP-lui este în conformitate cu Ordinul Nr.3124/10.02.2017 privind aprobarea Metodologiei pentru asigurarea suportului necesar elevilor cu tulburări de învățare, articolele 17, 20, 21, 22, 23, 27, anexa nr2 și articolele:

Art. 5. - În intelesul prezentei metodologii, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

l) masuri compensatorii - strategii de adaptare curriculară instructională care îi vor permite elevului să compenseze, din punct de vedere funcțional, carentele determinate de prezența tulburării specifice de învățare. Cuprind măsuri, materiale adaptate, tehnologii asistive. Aceste măsuri și instrumente de adaptare instructională respectă principiul egalității de șanse, astfel încât elevul cu TSI să participe autonom la activitatea instructiv-educativă;

m) instrumente compensatorii - instrumente didactice și tehnologice care substituie sau facilitează performanța în condițiile existenței unei abilități deficitare. Instrumentele compensatorii absolve elevul cu TSI de o prestație care devine dificilă din cauza tulburării, fără să îi faciliteze, din punct de vedere cognitiv, sarcina de lucru. Utilizarea unor asemenea instrumente nu se realizează la nivelul întregii clase. Cadrele didactice, pe baza indicațiilor psihologului clinician/profesorului de sprijin/profesorului psihopedagog/logopedului/profesorului consilier școlar, permit utilizarea acestor instrumente doar elevilor cu TSI;

n) măsurile de dispensare sunt intervenții care permit elevului să nu realizeze anumite activități care, din cauza tulburării specifice de învățare, devin extrem de dificile și care nu îmbunătățesc procesul de învățare.

Art. 18. - Obligația de a adapta procesul educativ-formativ la nevoile elevului cu TSI revine unității de învățământ, doar pentru elevii pentru care a fost depus certificatul de orientare școlară și profesională.

Art. 19. - Cu acordul prealabil al consiliului de administrație al unității de învățământ și la recomandarea specialistului, pentru fiecare caz în parte, elevii cu tulburări specifice de învățare pot folosi materiale sau instrumente compensatorii, inclusiv tehnologii asistive și de acces, și vor beneficia de evaluare adaptată pe parcursul semestrelor.

Art. 25. - Activitățile de recuperare individualizată, modalitățile didactice personalizate și, în aceeași măsură, și instrumentele compensatorii și de dispensare sunt comunicate de către cadrul didactic familiei elevului, cu scopul de a asigura un instrument util continuității didactice și stabilirii de comun acord cu familia a măsurilor întreprinse.

Art. 26. - (1) PEP se elaborează, de regulă, în primul semestru al anului școlar și conține informațiile prevăzute la art. 17 alin. (2), pentru fiecare dintre disciplinele care sunt implicate în tulburarea specifică.

Art. 31. - (1) Directorul unității de învățământ în care sunt școlarizați elevii cu TSI este garantul oportunităților formative oferite de unitatea de învățământ și al serviciilor conexe și este cel care activează orice inițiativă posibilă astfel încât să se realizeze dreptul la educație al fiecărui elev. (...)

Art. 33 (2) Profesorul psiholog/Profesorul consilier școlar, angajat al CJRAE/CMBRAE, care are un parcurs de formare adecvat domeniului TSI, detinând competențe profesionale dobândite fie în contextul formal, prin cursuri de formare continuă în domeniul TSI, fie prin exercitiul practicii didactice, este persoana-resursă, cu atribuții și competențe în domeniul TSI, și, împreună cu profesorul de la clasa din unitatea de învățământ, își asumă următoarele atribuții, în relația cu consiliul profesoral:

c) oferă suport colegilor în privința unor materiale specifice didactice și de evaluare, inclusiv în elaborarea planului didactic personalizat;

Art. 34. (2) Fiecare cadru didactic pentru el și pentru colegi acționează în felul următor:

e) procedează, în colaborare cu colegii de la clasă, la documentarea parcursurilor didactice individualizate și personalizate prevăzute;

f) aplică strategii educative - didactice de potențare și suport compensativ;

g) adoptă măsuri de dispensare;

h) aplica modalitati de verificare si notare adecvate si coerente;

i) realizeaza intalniri de continuitate cu colegii din nivelul sau anul scolar precedent cu scopul de a impartasi cu acestia parcursul didactic si educativ efectuat de elevi, in special cei cu TSI, pentru a nu exista o discontinuitate a parcursului urmat.

Art. 35. - (1) Familia are urmatoarele drepturi si responsabilitati:

d) pune la dispozitia unitatii de invatamant diagnosticul;

e) este de acord cu elaborarea documentarii parcursurilor didactice individualizate si personalizate si este chemata sa intocmeasca impreuna cu scoala contractul

educational care prevede autorizarea tuturor cadrelor didactice din consiliul clasei - cu respectarea intimitatii si rezervei asupra cazului - sa aplice orice instrument compensatoriu si strategiile de dispensare considerate potrivite, prevazute de metodologia in vigoare, tinand cont de resursele disponibile;

(2) In unitatile de invatamant se organizeaza intalniri lunare sau bisemestriale, in functie de posibilitati si de fiecare situatie, cu familiile elevilor cu TSI, astfel incat actiunea cadrelor didactice sa devina cunoscuta, impartasita, si, unde este necesar, coordonata cu actiunea educativa realizata de familie.

Am luat la cunoștință

Părinte/reprezentant legal

Nume și prenume:

Semnătură:

Director unitate de învățământ

Responsabil caz servicii psihoeducaționale

Nume și prenume:

Semnătură:

OMEN 3124/20.01.2017

METODOLOGIA PENTRU ASIGURAREA SUPORTULUI NECESAR ELEVILOR CU TULBURĂRI DE ÎNVĂȚARE

PREZENTARE

Microsoft Edge
PDF Document

Anexă la OMEN nr.
3124/20.01.2017 - accesibilă
cu dublu click

Definiții și termeni:

Tulburări specifice de învățare (**TSI**) - grup eterogen de tulburări ce afectează procesul tipic de achiziție a abilităților școlare (de citire, exprimare în scris și matematice): dislexie, disgrafie (inclusiv disortografia), discalculie.

TSI nu se datorează:

- lipsei oportunităților sau motivației pentru învățare
- prezenței unei dizabilități intelectuale sau a unui intelect liminar
- unui deficit senzorial (de exemplu, auditiv, vizual, motor),
- tulburărilor afective și emoționale de natură psihiatrică
- altor tulburări de (neuro) dezvoltare (de ex. TSA, ADHD)

DISLEXIA - tulburare specifică a abilităților de citire (în privința corectitudinii, fluentei, comprehensiunii)

DISGRAFIA/DISORTOGRAFIA - cuprinde toate formele de perturbări ale procesului tipic de achiziție a exprimării în scris (erori la nivelul literelor, erori sintactice și erori de punctuație, organizarea grafică a paragrafelor)

DISCALCULIA - tulburare specifică de învățare care se exprimă prin perturbări ale procesului tipic de achiziție a abilităților matematice (simț numeric, memorarea tablei adunării și înmulțirii, calcul corect sau fluent, raționament matematic acurat)

Risc de dezvoltare a TSI-prezența unor semne, în preșcolaritate și debutul micii școlarități

Indicatori: deficite/disfuncții la nivelul unor preachiziții ale citit-scrisului, numerației și calculului matematic

Domenii afectate:

- limbaj (expresiv, la nivel de vocabular, complexitate morfosintactică, pragmatică, articulare; receptiv, sub aspectul percepției sau înțelegerii vorbirii, inclusiv al procesărilor fonologice; dislalia prelungită, persistentă)
- motor (coordonare, mișcări grosiere, fine, echilibru, coordonare oculomotorie, grafomotorie)
- psihomotor (ritm, 3 schemă corporală, orientare spațiotemporală, inclusiv lateralitate)
- cognitiv (atenție, percepție, memorie vizuală sau auditivă, memorie de lucru sau de lungă durată, învățare intermodală, operații cognitive)

Adaptarea curriculară – metode de predare și evaluare

Augmentarea curriculară - strategii de procesare executivă

Grad de severitate: TSI ușor, moderat și sever

Evaluare adaptată - flexibilitatea pedagogică/adaptare la clasă conform unui plan educațional personalizat(PEP).

Terapii specifice: logopedică, psihomotorie, psihologică, terapie educațională de stimulare cognitivă

Măsuri compensatorii - strategii de adaptare curriculară instrucțională pe principiul egalității de șanse (măsuri, materiale adaptate, tehnologii asistive.)

Instrumente compensatorii - instrumente didactice și tehnologice care substituie sau facilitează performanța în condițiile existenței unei abilități deficitare

Măsuri de dispensare - intervenții care permit elevului să nu realizeze anumite activități care, din cauza TSI, devin extrem de dificile și care nu îmbunătățesc procesul de învățare.

CAPITOLUL II

Procedurile de evaluare pentru identificarea tulburărilor de învățare

- I. Evaluarea psihopedagogică** (la clasă, evaluare cu instrumente recomandate în anexa 1)
- II. Evaluarea complexă** în vederea stabilirii diagnosticului
 - psihologică - evaluarea profilului de funcționare neuro-cognitivă, profilului comportamental, emoțional și motivațional-afectiv și abilităților de funcționare adaptativă
 - logopedică
 - medicală, după caz, pentru diagnosticul diferențial

Normative de evaluare complexă: manuale de diagnostic ICD10 și DSM5

Diagnosticul de dislexie, respectiv diagnosticul de disgrafie, se stabilesc, de regulă, în clasa a II-a, după ce elevul a parcurs învățarea tuturor literelor.

Diagnosticul de discalculie se stabilește, de regulă, în clasa a III-a

CAPITOLUL III

Intervenția în cazul elevilor cu TSI

Traseu pentru evaluare, certificare, intervenție, adaptare școlară.

PEP – Planul Educațional Personalizat cuprinde:

- Datele personale ale elevului
- Tipologia tulburării (conform diagnosticului)
- Recomandări cu privire la intervenția individualizată și personalizată
- Instrumente compensatorii utilizate
- Măsuri de dispensare adoptate
- Forme de evaluare/verificare personalizate pe parcursul semestrelor și la Evaluările Naționale/Bacalaureat

Măsurile compensatorii:

- computer/tabletă cu software - sintetizator vocal, care transformă tema de citire într-o temă de ascultare
- aparat de înregistrare care permite elevului să își completeze notițele în timpul lecției (tabletă, reportofon etc.), cu respectarea prevederilor legale în vigoare
- hărți mentale, mape conceptuale ale unității de studiu
- manuale și cărți în format digital (audio-book)
- dicționare, vocabulare digitale
- tabele cu: lunile anului, anotimpurile, zilele săptămânii, alfabetul, formule
- texte cu imagini, sinteze, scheme
- prezența cadrului didactic care să citească itemii textului din manual, sarcinile de rezolvat, chestionarele cu răspunsuri multiple
- computer cu program de scriere video, cu corector ortografic
- software pentru realizarea hărților mentale, mape conceptuale
- fotocopii adecvate ale unității de studiu
- dicționar digital (sub formă de tabletă sau pe computer)
- calculator care să faciliteze operațiile de calcul
- alte instrumente tehnologice clasice (tabela pitagoreică, tabel cu formule matematice, scheme conceptuale etc
- altele, la decizia cadrului didactic

Măsurile de dispensare:

- dispensarea cititului cu voce tare în fața clasei
- dispensarea citirii autonome a unor texte a căror lungime și complexitate nu este compatibilă cu nivelul de abilitate al copilului
- cantitatea excesivă de teme pentru acasă
- memorarea poeziilor, formulelor, tabelelor, definițiilor
- dispensarea studierii limbilor străine în forma scrisă sau citită
- efectuarea mai multor teste/ evaluări la puțină vreme unele după altele
- dispensarea scrierii rapide după dictare
- dispensarea luării de notițe scrise
- dispensarea copierii de pe tablă, recopierea textelor
- dispensarea respectării timpilor pentru realizarea sarcinilor de lucru în scris
- scrierea de mână a temelor pentru acasă pentru cazurile severe de disgrafie (se acceptă scrierea pe calculator sau transcriere de către părinte)
- dispensarea memorării tablei înmulțirii
- dispensarea copierii textelor (ex. probleme matematice) de pe tablă sau manuale - compensare cu texte pregătite anticipat, printate și lipite pe caiete (sau lucru direct pe fișe)
- altele, la decizia cadrului didactic.

Recomandări practice pentru evaluarea la clasă conform PEP.

Evaluarea adaptată pe parcursul semestrelor astfel:

- teste și verificările se anunță cu cel puțin 24 de ore înainte
- timp de lucru suplimentar (30 - 60 de minute) sau verificări cu mai puține cerințe
- probe informatizate
- citirea cu voce tare de către profesor a subiectelor, pe rand, în ordinea elaborării
- instrumente compensatorii la probele scrise și orale
- verificări orale ca alternativă la cele scrise
- notarea la probele orale va ține cont de capacitățile lexicale și expresive ale elevului
- în funcție de situație, evaluări concepute astfel încât să limiteze scrisul (de ex. grila)
- notarea testelor scrise va ține cont de conținut, nu de formă
- se asigură folosirea calculatorului de buzunar/birou, tablă pitagoreică, tabele cu formule

CAPITOLUL IV

Formarea cadrelor didactice

Ministerul Educației Naționale întreprinde toate demersurile pentru introducerea în cursurile de formare continuă a cadrelor didactice a noțiunilor specifice **TSI**.

Obiective:

- conștientizarea parcursului complet de gestionare a **TSI** în școală
- cunoașterea caracteristicilor **TSI**
- instrumente pentru depistarea precoce a riscului de **TSI**
- strategii educative și didactice
- gestionarea clasei cu elevi cu **TSI**
- forme adecvate de verificare și de notare
- modalități de aplicare a **PEP**
- forme de orientare și de susținere pentru urmarea studiilor
- studii de caz
- colaborare cu familia elevului cu **TSI** și cu echipa de intervenție

CAPITOLUL V

Coordonare, îndrumare, control și intervenție

Inspectoratele școlare coordonează acțiuni de tipul:

- elaborarea unor protocoale deontologice
- constituirea unor echipe multidisciplinare formate din tutori de învățare (cadre didactice formate în domeniul tulburărilor specifice de învățare /profesori de sprijin/ psihologi/ consilieri școlari) pentru implementarea măsurilor compensatorii, de dispensare și de evaluare recomandate de specialiști
- acorduri cu asociațiile reprezentative și cu specialiști (psihologi clinicieni, consilieri școlari, logopezi, psihopedagogi, psihomotricieni.

La nivelul unității de învățământ

Directorul unității de învățământ este garant pentru asigurarea dreptului la educație pentru elevii cu **TSI** (gestionarea resurselor umane și instrumentale din școală, formarea cadrelor didactice, legătura cu familia, coordonarea acțiunilor, monitorizarea, etc).

Consiliul profesoral și consiliul clasei asigură instrumentele de cunoaștere și competență necesare întregii comunități educaționale în cazul elevilor cu **TSI**.

Fiecare cadru didactic:

- acordă atenție semnalelor de risc în scopul prevenției
- aplică strategii de recuperare
- semnalează familiei persistența dificultăților
- ia act de certificarea diagnosticului eliberat de organisme competente
- procedează, în colaborare cu colegii de la clasă, la documentarea parcursurilor didactice individualizate și personalizate prevăzute
- aplică strategii educative - didactice de potențare și suport compensativ
- adoptă măsuri de dispensare
- aplică modalități de verificare și notare adecvate și coerente
- realizează întâlniri de continuitate cu colegii din nivelul sau anul școlar precedent

Centrele Județene de Resurse și de Asistență Educațională/Centrul

Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională organizează

compartimente de consiliere parentală pentru părinții/reprezentanți legali care au copii cu **TSI**, cu încadrare în numărul total de posturi.

Profesorul psiholog/ consilier școlar, angajat al CJRAE/CMBRAE (cu formare **TSI**) împreună cu profesorul de la clasă:

- informează și recomandă instrumentele compensative și măsurile de dispensare
- colaborează la elaborarea strategiilor
- oferă suport colegilor inclusiv în elaborarea **PEP**
- pune la dispoziție bibliografia necesare cadrelor didactice
- furnizează informații legate de programe de formare, materiale, bune practici
- mediator între colegi din aceeași clasă, cadru didactic și familii
- informează cadrele didactice nou-venite
- promovează dezvoltarea competențelor colegilor profesori, acționând pentru susținerea elevilor cu **TSI** și sprijinirea acestora de către profesorii clasei.

Familia :

- informează școala despre dificultățile copilului
- este informată de către școală în scopul diagnosticării și certificării
- pune la dispoziția unității de învățământ diagnosticul
- este de acord cu elaborarea **PEP**, întocmește împreună cu școala contractul educațional
- solicită ca elevul să fie evaluat conform modalităților prevăzute de prezenta metodologie
- susține motivația elevului în efortul școlar și de acasă
- verifică în mod regulat îndeplinirea temelor încredințate
- încurajează dobândirea unui grad tot mai mare de autonomie

Elevii au dreptul la:

- informare clară în privința diverselor modalități de învățare și strategii care le pot fi de ajutor pentru a-și atinge maximum potențialului lor
- să beneficieze de o abordare educațională individualizată/personalizată, dar și de adoptarea instrumentelor adecvate compensatorii, a măsurilor de dispensare și a evaluării adaptate
- acolo unde vârsta și maturitatea o permit, pot sugera profesorilor strategii de învățare pe care le-au descoperit și dezvoltat automat

Elevii au datoria de a depune un efort adecvat în procesul de învățare.

ANEXA nr. 1 INSTRUMENTE METODOLOGICE PENTRU IDENTIFICAREA PERSOANELOR CU RISC DE DIAGNOSTICARE A TULBURĂRILOR SPECIFICE DE ÎNVĂȚARE

ANEXA Nr. 2 Îndrumător pentru recomandarea/asigurarea instrumentelor compensatorii, măsurilor de dispensare, evaluare adaptată, în funcție de simptomatologia copiilor cuTSI.

Asociația Română pentru Copii Dislexici

www.dislexia.ro

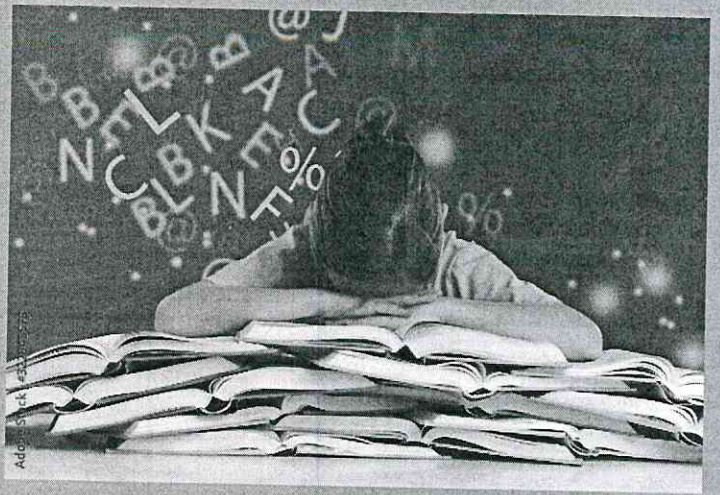
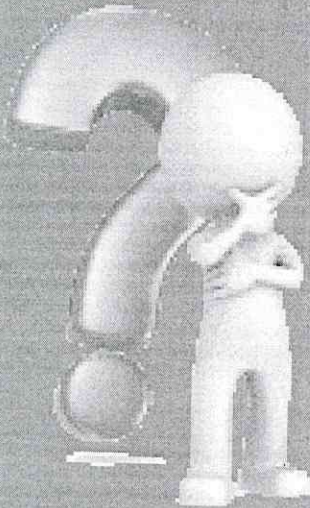
email: copiidislexici@yahoo.com

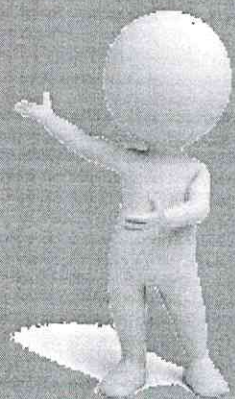
Asociația București pentru Copii Dislexici

www.dislexie.org.ro

email: copiidislexicibucuresti@gmail.com

Înțelegând dyslexia

Tulburările specifice de învățare (TSI) diferențiază modul în care informația este achiziționată și procesată, o condiție cognitivă distinctă, pe un teren intelectual absolut normal, dar care poate conduce spre insucces școlar, în absența unei intervenții adecvate (logopedică, psihologică, psihopedagogică) și a măsurilor specifice de adaptare școlară, prin utilizarea unor modalități flexibile de predare/evaluare.

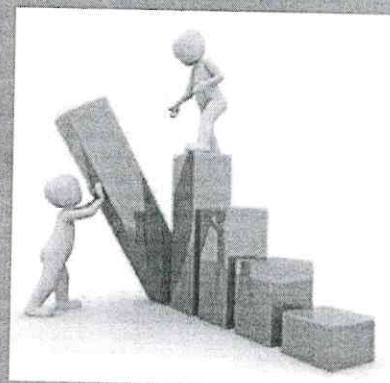
Nici părinții, nici profesorii și, cu atât mai mult copiii, nu sunt vinovați pentru existența acestor Tulburări Specifice de Învățare. Dar nimeni nu trebuie să le ignore.

TSI sunt dificultăți care afectează abilitățile de lectură, scriere, calcul, precum și alte abilități, cum ar fi exprimarea verbală și prelucrarea informațiilor.

Învățarea este dificilă, se produce cu un efort mai mare decât cel experimentat de colegi și cu manifestări secundare precum suferința emoțională, scăderea stimei de sine, respingere, până la abandonul școlar. Un copil care, de exemplu, nu automatizează capacitatea de a citi, este un copil care își îndreaptă toată atenția asupra actului de citire, cu mari cheltuieli de energie, fără a se putea dedica înțelegerii a ceea ce citește.

Copiii cu TSI sunt copii inteligenți, cu potențial considerabil, nu au dificultăți în "înțelegere", ci în "înțelegerea doar prin instrumentele standard de citire, scriere sau calcul".

Fiți conștienți de ceea ce ESTE cu adevărat un elev cu TSI și ce NU ESTE.

TSI
dislexie
disgrafie
disortografie
discalculie

Cea mai frecvent întâlnită tulburare specifică de învățare este **DISLEXIA**.
Dislexia afectează 8 -10% dintre elevii din toate mediile sociale.

Ce este DISLEXIA

Dislexia este legată de **DECODIFICARE**.

Dislexia este de natură neurobiologică.

Dislexia este o provocare continuă

Dislexia este un mod alternativ de a gândi și vedea viața.

Dislexia este asociată gândirii în imagini, nu în cuvinte.

Ce NU este DISLEXIA

Nu este o dificultate generală de învățare, deoarece problemele sunt specifice ariei de manifestare a dificultății.

Nu este asociată cu inteligența, dislexicii având un nivel cognitiv normal, sau superior.

Nu este o boală, afectare senzorială, incapacitate.

Nu este lene, comoditate, scuză, sau lipsă de interes pentru învățare.

DISLEXIA

Dificultăți în memorarea textului

Citire lentă cu ignorarea punctuației

Citirea nu este cursivă

Citire cu multe greșeli (confuzii, inversiuni, omisiuni etc)

Obosește repede în timpul citirii

Dificultăți în înțelegerea textului

Citește mai greu în fața celorlalți

Este nesigur la citirea unor litere

Nu citește cu plăcere

Greșește frecvent rândul în citirea textului

A învățat încet și cu greu literele, citirea silabelor

DISGRAFIA DISORTOGRAFIA

Alcătuirea
de
propoziții
este
deficitară

Nu scrie cu
plăcere

Scriere
lentă

Scriere cu
multe
greșeli

Este nesigur
la scrierea
unor litere

Nu
utilizează în
scriere
regulile
gramaticale
învățate

Inversează
direcția
trasării liniilor
la scrierea
literelor

Copiere
incorectă

Dificultăți
de scriere
după
dictare

Se
orientează
greu în
pagina
caietului,
nu reușește
să scrie pe
linie

Scrierea urâtă,
dezordonată
sau
indescifrabilă,
inestetică

Ținerea incorectă a
instrumentului de
scris, obosirea
mâinii

Transpune cu
dificultate
problemele în limbaj
matematic, extrage
cu dificultate
esențialul

Calculează
lent, nesigur

Dificultăți în
recunoașterea și
scrierea cifrelor, a
simbolurilor
matematice

Dificultăți în
începerea de unul
singur a rezolvării
unor probleme

Efectuează
greu calcule
mentale

Scrierea greșită
a cifrelor după
dictare

Citirea cu
dificultate
a cifrelor
scrise

Discalculie

Efort enorm
în
memorarea
tablei
înmulțirii

Încurcarea
ordinii în
efectuarea
operațiilor

Noțiunea de
cantitate se
formează greu

Greutăți în
învățarea
ordinii
numerelor

Reține greu
expresii, reuli
matematice

Greutăți în
efectuarea celor
patru operații

Dificultate în
copierea
corectă a
cifrelor

Omite, scrie în
locuri greșite
sau schimbă
locul unor
cifre

Multe persoane cu TSI, tocmai din cauza modului diferit de procesare a informațiilor, pot dezvolta abilități valoroase și creative, datorită capacității lor de a vedea lumea dintr-o perspectivă diferită.

"Neurodiversitatea poate fi un avantaj pentru succesul unei afaceri.

În lumea reală, simt că dislexia mea a fost un avantaj masiv: m-a ajutat să gândesc creativ, să văd imaginea de ansamblu acolo unde alții nu o fac și să văd provocările ca oportunități. Dislexia mea a modelat compania Virgin încă de la început. M-a ajutat să gândesc în stil mare, dar să mă exprim cu mesaje simple. Lumea afacerilor este adesea prinsă în fapte și cifre; și, în timp ce detaliile și datele sunt importante, capacitatea de a visa, de a conceptualiza și de a inova este ceea ce diferențiază succesul și nereușitele. Unul dintre punctele forte pe care le au adesea persoanele cu dislexie este o imaginație puternică. Întotdeauna m-a ajutat să am vise mari și să continui să privesc înainte. Capacitatea bună de rezolvare a problemelor și creativitatea vor fi la mare căutare odată cu dezvoltarea inteligenței artificiale și automatizării.

De-a lungul istoriei, dislexicii au imaginat și realizat multe lucruri care ne-au modelat lumea." Sir Richard Branson fondatorul Virgin Group

Dislexici renumiți

- știință: Albert Einstein, Thomas Edison, Alexander Graham Bell, Michael Faraday, Pierre Curie, Nicola Tesla, James Clerk Maxwell, John Horner, etc.
- politică: Winston Churchill, George Patton, George Washington, Nelson Rockefeller, John F. Kennedy, Neil Bush, Woodrow Wilson, Carl XVI Gustav King of Sweden, Carl Philip of Sweden, Princess Beatrice of York, Victoria Crown Princess of Sweden, Louis of Luxembourg, etc.
- pictură și sculptură: Leonardo da Vinci, Pablo Picasso, etc.
- business: Richard Branson, Jamie Oliver, Steve Jobs, Ingvar Kamprad, etc.
- literatură: Agatha Christie, Jules Verne, Gustave Flaubert, Hans Christian Andersen, William Butler Yeats, Lewis Carroll, John Irving, etc.
- teatru și film: Steven Spielberg, Robin Williams, Tom Cruise, Whoopi Goldberg, Orlando Bloom, Keanu Reeves, Anthony Hopkins, Salma Hayek, Danny Glover, Jennifer Aniston, Anne Bancroft, Keira Knightley, Henry Winkler, Jay Leno, Walt Disney, etc.
- muzică: Richard Strauss, John Lennon, Harry Belafonte, Mireille Mathieu, Cher, etc.
- sport: Magic Johnson, Muhammad Ali, Jackie Stewart, sir Lewis Hamilton, etc.

DAVINCI
BAILEY
PICASSO
WARHOL
LENNON
ALEXBELL
DISNEY
BRANSON

Zece recomandări

pentru a veni în sprijinul elevului dislexic

1. Ajutați copilul să-și descopere competențele /talentele și **puneți-l în valoare** în fața clasei. Nu îl criticați de față cu ceilalți copii pentru dificultățile lui; oferiți-i feedback în particular, evidențiind întâi reușitele și apoi aspectele de îmbunătățit.
2. Utilizați **metode multisenzoriale**, prezentați noțiunile sub forme variate (scheme, cuvinte cheie, ilustrații ..)
3. **Acordați preferință evaluărilor orale**, (creați situații și activități care să conducă la dezvoltarea expresiei orale.)
4. Verificați **gradul de înțelegere** (a sarcinilor, enunțurilor, noțiunilor nou introduse).
5. Nu penalizați lentoarea, acordați-i un timp suplimentar.
6. Găsiți **un sistem de evaluare** care să permită elevului să-si poată vizualiza progresele; nu penalizați forma la probele scrise, atunci când se evaluează cunostințele .
7. **Limitați efortul de scriere** (reduceți din lungimea dictărilor, din obligația de a lua notițe, de a redacta lucrări în scris ...).
8. **Reduceți din efortul de lectură a documentelor**: adaptați fonturile, dimensiunea spațiilor între rânduri, dați-le fotocopii, formulați fraze scurte.
9. **Acceptați temele transcrise** de către adult și/sau scrise pe calculator, pentru cazurile severe de disortografie/disgrafie...
10. Ajutați-l să-și gestioneze o **agendă** pentru a-și nota corect temele și lecțiile .

N.B: aceste intervenții de sprijin trebuie dezvoltate în conformitate cu intensitatea dislexiei sau disortografiei/disgrafiei și se pot ajusta în funcție de progresele obținute de copil prin mijloace specifice de recuperare și susținere.

ASOCIAȚIA BUCUREȘTI PENTRU COPII DISLEXICI - copiidislexicibucuresti@gmail.com

umentare : Centrul Medical și Școlar Experimental destinat copilului « Les Lavandes » (Franța) specializat în tulburările de învățare de

Asociația Română pentru Copii Dislexici
<http://dislexia.ro/>

Asociația București pentru Copii Dislexici
<https://www.dislexie.org.ro>